

Spis treści

Od autora	7
Huberta Orłowskiego Academia Adleriana – czyli o mojej przygodzie z Poznańską Biblioteką Niemiecką ...	11
I. WŚRÓD KSIĄŻEK	
Franz Kafka – pisarz mimo woli	27
(Franz Kafka, <i>Dzienniki 1909–1923</i> . Przełożył, opatrzył komentarzami i posłowiem Łukasz Musiał, Łódź 2022)	
<i>Ferdynand. Wstęp do niemieckiej „walki o sławę”</i> Witolda Gombrowicza	31
(Witold Gombrowicz, <i>Ferdynand</i> . Roman, Zürich 2022)	
W Niemczech o Piłsudskim	53
(Wolfgang Templin, <i>Revolutionär und Staatsgründer. Józef Piłsudski – eine Biografie</i> , Berlin 2022)	
Kosmopolska oferta Artura Beckera	57
(Artur Becker, <i>Kosmopolska i Kosmopolacy. W poszukiwaniu europejskiego domu. Eseje</i> . Przekład Jacek Dąbrowski oraz Dariusz Muszer, Elżbieta Stasik, Marek Zybura, Kraków 2019)	
O niebudowaniu IV Rzeszy	65
(Nie budujemy IV Rzeszy – Arndt Freytag von Loringhoven, ambasador Niemiec w Polsce w latach 2020–2022, w rozmowie z Jędrzejem Bieleckim ujawnia plany Berlina. Współpraca Cezary Król, Warszawa 2023)	
Idą nowe czasy	71
(Rüdiger von Fritsch, <i>Die Zeitenwende. Putins Krieg und die Folgen</i> , Berlin 2022)	

Ukraińskie vademecum	79
(Leszek Szaruga, <i>Ukraiński kalejdoskop</i> , Warszawa 2022)	

Kłątwa Imperium	83
(Martin Schulze Wessel, <i>Der Fluch des Imperiums. Die Ukraine, Polen und der Irrweg in der russischen Geschichte</i> , München 2023)	

II. O LUDZIACH Z DALEKA I Z BLISKA

Walter Laßmann w Festung Breslau – <i>Niehoff nadal chce bronić Twierdzy</i>	89
---	----

Józef Wulf – <i>trzeba Niemcom te potworności wyrzucać w ich własnym języku</i>	105
---	-----

Józef Mackiewicz w Niemczech – <i>żaden wydawca niemiecki nie chce moich księzek</i>	123
--	-----

Heinrich Olschowsky – <i>jak można być Niemcem z takim ładnym polskim nazwiskiem!?</i>	155
--	-----

Hans-Dieter Rutsch – „Śląsk został zatopiony dosłownie niemieckimi rękami”	165
---	-----

Karol Sauerland – <i>homo vagus</i> między Wschodem i Zachodem	171
---	-----

III. ROZMOWY

KAZIMIERZ ORŁOŚ	
Józef Mackiewicz jako pisarz i postać historyczna	179

ROLF NIKEL	
Długo nie chcieliśmy znać prawdy	197

WOLFGANG TEMPLIN	
Polska była dla mnie egzystencjalnym fundamentem doświadczeń politycznego oporu	207

ARTUR BECKER	
Dzisiaj pisarz musi być bardzo czujny	219

MARTIN SCHULZE WESSEL	
Dla Niemiec i innych krajów Zachodu Ukraina przez długi czas po prostu nie istniała	233

Bibliografia	243
------------------------	-----

Indeks nazwisk	253
--------------------------	-----